

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **I. S.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 7. 2018, č. j. 13 A 68/2018 - 18, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2018, č. j. CPR-10874-7/ČJ-2018-930310-V246, jímž bylo změněno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 2. 2018, č. j. KRPA-68030-20/ČJ-2018-000022, a to tak, že byl formulačně upraven text výroku a ve zbylé části bylo toto rozhodnutí potvrzeno. Posledně uvedeným správním rozhodnutím byla stěžovateli podle § 101 písm. e) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), v návaznosti na § 120a odst. 5 ve spojení s § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), stanovena nová doba k vycestování z území České republiky do 23 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, přičemž doba k vycestování byla stanovena v návaznosti na vydané rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 23. 3. 2015, č. j. KRPA-113974-17/ČJ-2015-000022, které nabylo právní moci dne 31. 3. 2015.

[2] Rozsudek městského soudu následně stěžovatel napadl kasační stížností. Zároveň navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel odůvodnil tím, že v případě správního vyhoštění má být stěžovateli obecně přiznána možnost setrvat na území České republiky také v době řízení o kasační stížnosti, neboť v opačném případě by to znamenalo, že cizinec by neměl možnost hájit svá práva osobně, být ve vztahu se svým právním zástupcem, aktivně se podílet na řízení o kasační stížnosti a rovněž v mnohých případech by nucené vycestování pro cizince bylo zásadním zásahem do jeho soukromého a rodinného života a bylo by spojeno s nemalými materiálními výdaji (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2015, č. j. 2 Azs 219/2015 – 23, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Uvedené platí také ve vztahu k přezkoumání rozhodnutí o stanovení nové doby k vycestování, neboť takové rozhodnutí má za následek vznik „nové“ povinnosti opustit území Evropské unie. Pro stěžovatele by nucené vycestování z České republiky znamenalo zásah do soukromého života, neboť na území České republiky dlouhodobě žije ve společné domácnosti se svou družkou, která zde má povolení k trvalému pobytu. Stěžovatel připomněl, že hlavní žalobní námitkou bylo posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života správními rozhodnutími. Podle stěžovatele se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nemůže negativně projevit vůči žádné osobě ani orgánu. Stěžovatel také svým pobytem na území České republiky nikoho neohrožuje. Neexistuje rovněž nebezpečí, že by se ukrýval nebo dobrovolně nerespektoval eventuální výkon správního vyhoštění či by dobrovolně nevycestoval. Podle stěžovatele neexistuje také důvod domnívat se, že přiznání odkladného účinku by mohlo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[4] Žalovaný nesouhlasí s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. Právo na spravedlivý proces a zásadní zásah do stěžovatelova života nemůže být nástrojem k legalizaci pobytu na území České republiky. Podle žalovaného by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, kterým je požadavek, aby se na území České republiky zdržovali pouze cizinci, kteří dodržují právní předpisy a respektují právní řád České republiky. Dle názoru žalovaného je nutné, aby účinky správního vyhoštění nastaly co nejdříve po spáchání protiprávního jednání, měli být uloženy správní vyhoštění účinným opatřením. Žalovaný proto navrhl, aby kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek.

[5] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského, resp. městského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným

pokračování

postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných a dokládáných stěžovatelem a dále skutečností vyplývajících ze soudního spisu a napadeného rozhodnutí žalovaného dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s. jsou naplněny.

[8] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že vzhledem k jeho stávajícím poměrům, jak je vylíčil v návrhu na přiznání odkladného účinku a jak vyplývají ze soudního spisu, by nucené opuštění České republiky pro něho mohlo znamenat zásah do jeho soukromého a rodinného života. Především je však podstatné, že pro výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces je nezbytné, aby stěžovatel mohl zůstat na území České republiky do skončení řízení o jeho kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s požadavkem soudního řádu správního zastoupen advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Nejvyšší správní soud proto spatřuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, spojenou s nuceným opuštěním České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti stěžovatele, zejména v možné újmě na výkonu jeho práva na spravedlivý proces. Při zajištění tohoto práva přitom nelze spoléhat ani na možnost vydání krátkodobého víza např. za účelem účasti na jednání soudu, neboť podle § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců je rozhodnutí o neudělení víza vyloučeno ze soudního přezkumu (srov. též usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 2. 2016, sp. zn. I. ÚS 2793/15, ve věci, v níž byla zamítnuta žádost cizinky o udělení krátkodobého víza za účelem účasti na jednání odvolacího soudu v řízení, ve kterém vystupovala jako žalobkyně; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na nalus.usoud.cz). Vzhledem k zákazu pobytu na území EU by stěžovatel nemohl využít ani bezvízového styku pro občany Ukrajiny.

[9] Zároveň Nejvyšší správní soud vychází z toho, že pokud by nedošlo k odkladu právních účinků pravomocného rozhodnutí o stanovení nové doby k vycestování z území České republiky do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, byl by stěžovatel skutečně nucen ještě před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu opustit území České republiky.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku také z hlediska splnění druhého zákonného předpokladu a dospěl k závěru, že přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Pokud jde o splnění uvedeného předpokladu, vychází zde soud z povahy věci, z obsahu spisového materiálu a z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, kde dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě

nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS).“

[11] Nejvyšší správní soud shledal, že přiznání odkladného účinku, tedy umožnění pobytu stěžovateli na území České republiky do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o jeho kasační stížnosti, představuje v daném případě proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity.

[12] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. V projednávané věci postačí přiznání odkladného účinku pouze vůči rozsudku městského soudu, neboť podle § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců má odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí žalovaného již samotné podání žaloby proti tomuto rozhodnutí, přičemž i rozhodnutí o stanovení nové doby k vycestování je třeba považovat za součást rozhodnutí o vyhoštění stěžovatele. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 30. srpna 2018

Mgr. Ondřej Mrákota
předseda senátu